

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum rechtsonder.

Ons kenmerk
PZH-2021-778169125
DOS-2013-0007945

Bijlagen
3

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Vervolgbrief opbrengstnotitie huisvesting
arbeidsmigranten

Geachte Statenleden,

Aanleiding brief: toezeggingen en motie

Op 26 mei jl. is in de Statencommissie RWE gesproken over de Opbrengstnotitie programma huisvesting arbeidsmigranten.

Uit de concept besluitenlijst:

De commissie heeft het onderwerp besproken. Mw. Van Aelst (SP) adviseert aan PS om motie 951 Onmenselijke woonomstandigheden arbeidsmigranten nog niet als afgehandeld te beschouwen. Zij roept GS op om meer te doen dan hetgeen de provincie nu doet en dat ontbreekt nu in het behandelvoorstel voor de uitvoering van deze motie. Een meerderheid van de commissie volgt het advies van mw. Van Aelst.

Gedeputeerde Koning heeft n.a.v. de bespreking toegezegd:

- Te onderzoeken of het juridisch mogelijk is om een scheiding te maken in de contracten voor wonen en werken;
- Na te gaan hoe het SNF keurmerk gehandhaafd kan worden.

Gezien de urgentie, die wij ook duidelijk bij de leden van de Statencommissie RWE terug hoorden, willen we graag benadrukken dat er mede naar aanleiding van de motie veel activiteiten in gang zijn gezet om de huisvesting van arbeidsmigranten te bevorderen, zowel in kwantitatief als in kwalitatief opzicht. Dit is mogelijk niet duidelijk overgekomen in het overleg op 26 mei. In deze brief gaan wij dan ook meer expliciet in op zowel de activiteiten die in gang zijn gezet naar aanleiding van de motie, als op de activiteiten die na de bespreking van 26 mei in gang worden gezet.

Wij verzoeken u dan ook om:

- op basis van de extra toelichting het besluit om de motie niet als afgedaan te beschouwen te heroverwegen.

- De toezeggingen af te doen op basis van de informatie over de toezeggingen in deze brief en over enkele punten die regelmatig terugkwamen in de Statencommissie op 26 mei.

Activiteiten n.a.v. motie 951

De activiteiten die al in gang zijn gezet n.a.v. deze motie zijn:

1. Gesprekken mét arbeidsmigranten over huisvestingsbehoeften en wensen

Gesprekken zijn gevoerd met arbeidsmigranten over hun wensen en behoeften bij huisvesting en hiervan is een rapportage gemaakt die is verspreid onder gemeenten en andere partijen, onder meer via de conferentie huisvesting arbeidsmigranten op 25 maart 2021. Gemeenten en andere partijen hebben hiermee een beeld gekregen van deze wensen en behoeften en kunnen hier rekening mee houden. Deze rapportage is als bijlage bijgevoegd bij de stukken van de Statencommissie RWE 26 mei 2021.

2. Beleid en locaties

Het programma huisvesting arbeidsmigranten was gericht op het versneld beschikbaar krijgen van kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten. Dit werd gedaan onder meer door kennisontwikkeling, kennisdeling en het uitvoeren van experimenten met gemeenten en marktpartijen. De verschillende activiteiten hebben het gevoel van urgentie bij gemeenten aangewakkerd. Veel gemeenten zijn aan de slag gegaan met het opstellen van beleid op dit onderwerp. Ook hebben meer gemeenten op regelmatige basis overleg met buurgemeenten om kennis en ervaringen uit te wisselen en beleid of plannen af te stemmen (voorkomen waterbedeffect). Ook zijn er relatief veel nieuwe locaties aangewezen gedurende de looptijd van het programma.

- **Beleid en samenwerking:** In bijlage 1 staan een aantal voorbeelden van recente activiteiten van gemeenten tijdens de looptijd van het provinciale programma.
- **Locaties:** De provincie heeft vooral een rol als het gaat om het ontwikkelen van locaties voor huisvesting van arbeidsmigranten die zich bevinden in het gebied *buiten BSD*. Locaties *binnen BSD* hoeven meestal niet aan de provincie te worden voorgelegd. Van de locaties binnen BSD hebben wij om die reden geen volledig overzicht. Het aantal locaties *buiten BSD* dat aan de provincie is voorgelegd is het laatste jaar toegenomen. Gemeenten vinden vaak binnen BSD geen ruimte meer of vinden meer draagvlak buiten BSD. Gezien de urgentie van het vraagstuk is door de provincie met toepassing van art. 6.34¹ medewerking verleend. In bijlage 2 staat een overzicht van een aantal recente locaties buiten BSD die door gemeenten aan de provincie zijn voorgelegd met het aantal bedden, en daarnaast een aantal locaties binnen BSD. Aangezien de locaties soms nog uitgewerkt worden of ter discussie staan bij de gemeente, kunnen volledige adresgegevens niet worden genoemd.

¹ Omgevingsverordening Zuid-Holland: Artikel 6.34 Afwijkingsmogelijkheid voor maatwerk. Een bestemmingsplan kan voorzien in een bestemming waarbij in relatief beperkte mate wordt afgeweken van de regels in deze afdeling, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de doelstelling van de desbetreffende regels.

3. *Rand BSD*

Een activiteit die in gang is gezet n.a.v. instemming in de Statencommissie van 26 mei, is een verkenning naar de mogelijkheid om huisvesting voor arbeidsmigranten meer toe te staan aan de rand van BSD. Dit betreft het gebied buiten BSD, maar wel gelegen aan de rand. Op dit moment is huisvesting in dit gebied in sommige gevallen al mogelijk op basis van maatwerk. De situatie (bijvoorbeeld tijdelijke bouw, functiewijziging van een bestaand pand of volledige permanente nieuwbouw) bepaalt welke provinciale regels van toepassing zijn. En daarbij geldt: hoe permanenter de bouw, hoe strenger de voorwaarden. Zo is het mogelijk om voor het piekseizoen (maximaal 3 maanden) arbeidsmigranten te huisvesten bij een agrarisch bedrijf buiten BSD. Ook voor functiewijziging van bestaande bebouwing buiten BSD (voor logies) en voor nieuwe tijdelijke bebouwing van maximaal 10 jaar buiten BSD zijn er onder voorwaarden mogelijkheden. Ook is op basis van maatwerk permanente huisvesting van arbeidsmigranten soms mogelijk buiten BSD. In bijlage 3 staat de zogenaamde infographic 'toetsing omgevingsvergunning provincie Zuid-Holland', waarin in een overzicht is vermeld wanneer een aanvraag voor een omgevingsvergunning moet worden getoetst aan de Omgevingsverordening en welke categorie regels van toepassing is. Het uitwerken van deze infographic is na indiening van de motie opgepakt, omdat we in gesprekken met gemeenten merkten dat er vaak geen goed beeld bestond van wat wél mogelijk is buiten BSD.

Daarnaast wordt verkend of wij meer ruimte kunnen bieden aan initiatieven voor huisvesting van arbeidsmigranten aan de rand van BSD

Planning is om uiterlijk in Q4 voorstellen voor deze verruiming voor te leggen.

4. *Bedrijfseffectrapportage*

We verkennen of het invoeren van het instrument van een "effectrapportage nieuwe bedrijvigheid op de huisvestingsbehoefte arbeidsmigranten" kan worden opgenomen in het provinciale Omgevingsbeleid. Hierbij zullen nieuwe bedrijven inzichtelijk moeten maken hoe zij omgaan met de huisvesting van de arbeidsmigranten indien die naar verwachting worden ingezet. We gaan onderzoeken in hoeverre deze huisvestingstoets afhankelijk kan worden gesteld voorafgaand aan de realisering van nieuwe bedrijventerreinen. Hiermee wordt beoogd een 'onverwachte' piek in huisvestingsbehoefte (en daarmee mogelijk slechte woonomstandigheden) te voorkomen. Planning is om in Q4 voorstellen vanuit deze verkenning voor te leggen.

In het verlengde hiervan is beleid voor grote ruimtevragers opgenomen in de Ontwerp Herziening 2021 Omgevingsbeleid. Hierin is bij wijze van 'pas op de plaats' de vestiging van grote ruimtevragers (bedrijven groter dan 5 ha) alleen toegelaten binnen het Haven Industrieel Complex (HIC) en op een drietal andere bedrijventerreinen. Bij grote ruimtevragers worden vaak ook arbeidsmigranten ingezet. Het gaat om tijdelijk beleid dat te zijner tijd zal plaats maken voor definitief beleid voor grote ruimtevragers. Dit is nog in ontwikkeling.

De Herziening 2021 Omgevingsbeleid wordt naar verwachting in januari 2022 vastgesteld.

Toezegging: Scheiding wonen en werken

De aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer over scheiding van wonen en werken worden momenteel uitgewerkt op rijksniveau. Nader overleg met de werkgroep die dit uitwerkt bij het Rijk, leert ons dat het gaat om een privaatrechtelijke contractrelatie, waardoor het lastig is voor de provincie zich hierin te mengen.

Wetgeving zal moeten worden gewijzigd en de verwachting is dat de uitwerking 2 jaar zal duren. Voordeel van het op rijksniveau regelen is dat dit zorgt voor gelijkheid in alle provincie op dit gebied waardoor een waterbedefferd wordt voorkomen.

Wij gaan hierover in gesprek met het Rijk zodat wij onze positie kunnen bepalen.

Uiterlijk in Q4 zal nadere informatie volgen over de stand van zaken en hoe de provincie hier eventueel een rol in kan hebben.

Toezegging: Handhaving SNF-normen

Het keurmerk van de Stichting Normering Flexwonen is een uitvloeisel uit de Nationale Verklaring Huisvesting Arbeidsmigranten uit 2012 die door vakbonden, werkgeversorganisaties en overheden is ondertekend.

- De stichting wordt gedragen door ABU (Algemene Bond Uitzendondernemingen), FNV, NBBU (Nederlandse Bond Van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen), VHA (Vereniging Huisvesters Arbeidsmigranten) en VNG en gesteund door het ministerie van Binnenlandse Zaken.
- Het keurmerk is te behalen door ondernemingen waarvan de huisvesting voor arbeidsmigranten aan de eisen voldoet.
- Ondernemingen worden jaarlijks op locatie geïnspecteerd. Dit gebeurt door geaccrediteerde instellingen. Er zijn momenteel 5 instellingen die dit doen en deze kunnen op korte termijn worden uitgebreid met medewerkers en andere instellingen als het aantal SNF-gecertificeerde locaties wordt uitgebreid.
- De eisen worden vastgesteld door de sociale partners.
- Op basis van een steekproef wordt een vooraf vastgesteld minimumaantal locaties bezocht. Per 1 september zal SNF alle locaties inspecteren. Per 1 juni gelden aangescherpte normen.
- Bij klachten die aanleiding geven tot extra tussentijdse inspectie leidt constatering van majeure-tekortkomingen direct tot schorsing
- SNF werkt aan een bonusregeling voor bedrijven die altijd goed presteren.

Overige aangehaalde punten Statencommissie van 26 mei

1. Relatie Human Capital Akkoord: Met het Deelakkoord Human Capital Zuid-Holland Greenport West-Holland – voortgekomen uit het Innovatiepact van de Greenport – wordt door verschillende partijen samengewerkt aan het beter aansluiten van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Verder wordt verwezen naar de website van het begin 2020 afgesloten [Deelakkoord](#).

2. Integrale benadering: andere provincies en Rijk: de provincie is voldoende aangehaakt op wat gebeurt in andere provincies en het Rijk. Er is regulier overleg met de andere provincies specifiek op gebied van huisvesting arbeidsmigranten. Ook is de provincie Zuid-Holland betrokken in de werkgroep IPA (interdepartementaal projectteam arbeidsmigranten) waar met verschillende departementen, provincies en gemeenten de uitwerking van de aanbevelingen van het Aanjaagteam wordt besproken.

Gezien bovenstaande activiteiten en de urgentie die wij hieraan geven, stellen wij voor de motie 951 en beide toezeggingen als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

1. Ontwikkelingen beleid en samenwerkingen gemeenten en regio's
2. Overzicht aantal locaties en bedden per regio
3. Infographic 'toetsing omgevingsvergunning provincie Zuid-Holland'